

ब्राह्मण दम्पती व्यासायिक बंगुरपालनमा

राम योडहाड

दानाबारी । सहरी क्षेत्रमा जातीय विभेद घट्दै गएको भएपनि ग्रामीण समुदायमा यो प्रथा अबैध कायमै छ ।

गाउँघरमा अबैध पनि दलितले छोएको नखाने, दलितलाई मन्दिर पस्न नदिने, साना जात र ठूला जात भनी विभेद गर्ने परम्परा हटेको छैन । तर इलाम दानाबारीका एक ब्राह्मण दम्पतीले व्यासायिक रुपमा बंगुरपालन सुरु गरेर जातीय समानताको गतिलो उदाहरण प्रस्तुत गरेका छन् ।

दानाबारी-१ हरीचरण घिमिरे र होमादेवी घिमिरेले व्यासायिक बंगुरपालन सुरु गरेका छन् । उनीहरूले तीन महिना अघिदेखि व्यासायिक रुपमा बंगुर पाल्न सुरु गरेका हुन् । हरीचरण घिमिरेको नाममा सनराईज बंगुर फार्म दर्ता गरी स्थानीय सनराईज बैंकबाट पाँच लाख ऋण लिएर व्यासायिक रुपमा बंगुर पाल्न सुरु गरेका दम्पती बताउँछन् ।

जातले उपाध्य बाहुन । पेशाले दुवै जना शिक्षक । पैसाको पनि खासै समस्या छैन । हरीचरण कन्काई उच्च माविमा कार्यरत मावि तहका शिक्षक हुन् भने होमादेवी शिशुसेवा निमाविमा कार्यरत प्रावि तहका शिक्षिका हुन् । हरीचरणसँग ८ वर्ष र

होमादेवीसँग १४ देखि शिक्षण पेशा अंगाल्दै आएका छन् । तर हाल उनीहरू आयआर्जनको वैकल्पिक स्रोतको रुपमा बंगुरपालनमा लागेका हुन् ।

कलाकार सीताराम कट्टेल धुमसले बंगुर पालन सुरु गरेको भन्ने समाचारबाट प्रेरित भई यो व्यासायिक सुरु गरेको हरीचरण घिमिरे बताउँछन् । अहिले उनको फार्ममा स्थानीय जातका १६ र उन्नत जातका १० गरी २६ वटा बंगुरका पाठै(बच्चा)हरू छन् । मासु उत्पादन सँगै बंगुरका बच्चा बेच्ने लक्ष्य सहित व्यासायिक सुरु गरेको हरीचरण घिमिरेले बताए । फार्ममा स्थानीय जातका मध्ये १२ वटा मासु

उत्पादनका लागि र ४ वटा बच्चा उत्पादनका लागि माउ बंगुर राखिएको छ ।

त्यस्तै उन्नत जातका १० मध्ये चार वटा मासु उत्पादनका लागि, पाँच वटा बच्चा उत्पादनका लागि र एउटा भालेका लागि पालिएका छन् । फार्ममा चितवन र भापाबाट प्रतिगोटा तीन हजार देखि सात हजारसम्म मूल्य लगाएर ल्याइएर उन्नत जातका बंगुरहरू पालिएको घिमिरेले बताए ।

पेशा-व्यासायिक कुनै खास जात विशेषको हुँदैन भन्ने सकारात्मक सन्देश फैलाउन आफूहरूले यो व्यासायिक रोजेको हरीचरण घिमिरे बताउँछन् । 'ब्राह्मणले बंगुर छोएमा

जातै जान्छ भन्ने प्रचलन हाम्रो समुदायमा रहेकाले त्यस्ता कुराको विरुद्धमा यो थालनी गरेका हो' उनले भने, 'व्यासायिक कुनै जात र थर विशेषको हुँदैन । आयमूलक व्यासायिक गर्न कुनै जातले रोक्दैन ।' आफूले सुरु गरेको यो व्यासायिक समाजमा साँस्कृतिक क्रान्ति गरेको घिमिरेको दावी छ ।

बंगुरको हेरचाहका लागि एक जना कामदार समेत राखिएको छ । घिमिरे दम्पती सहित कामदारले बंगुरहरूको हेरचाह तथा दानापानी दिने व्यवस्था गरिएको छ । यो व्यासायिक राम्रै प्रगति हासिल हुनेमा होमादेवी घिमिरे दुक्क छिन् । आफ्नो व्यासायिक समाजमा समानता, न्याय र चेतना विकासमा सहयोग पुर्याउनका साथै आयआर्जनको बाटो रोज्न नसकेका युवाहरूका लागि उदाहरणीय बनेको घिमिरेको दावी छ ।

बंगुर सँगसँगै उनीहरू माछापालन समेत सुरु गर्ने योजनामा छन् । माछापालनका लागि खाडी खन्ने र व्यवस्थापनको काम भईरहेको घिमिरेको भनाई छ । अन्य व्यासायिक भन्दा बंगुर पालनबाट चाँडै प्रतिफल प्राप्त हुने भएकाले पछिल्लो समय किसानहरू बंगुरपालनप्रति आकर्षित बन्न थालेका छन् ।

कटानले २ घर विस्थापित २२ घर जोखिममा

मोफसल संवाददाता

बयरवन । पटक-पटक आएको डाँस खोलाको बाढीले कटान गर्दा २ घर सुकुम्बासी विस्थापित भएका छन् । मोरङको बयरवन ६ को नर्सरी टोलको फागुलाल चौधरी र क्षेत्रीलाल चौधरीको घर डाँस खोलाले कटान गरेपछि विस्थापित बनेको हो ।

दुई घर विस्थापित भएपछि सार्वजनिक बाटो र अर्को जग्गामा कटेरो लगाएर खुल्ला आकाशमा दिन र रात काट्दै आएको छिमेकी

उर्जरा चौधरीले बताए । उनीहरू मात्र होइन त्यहाँ आसपासमा बसोबास गर्ने ११ घर परिवार पनि डाँस खोला बाढीको जोखिममा परेको छ । पटक-पटक डाँस खोलामा आएको बाढीले कटान गर्दा बस्ती छेउ पुग्न लागेको छ, मध्य रातमा डिल भत्किएको आवाजले राति सुत्नै पाइदैन स्थानीय राम चौधरीले भने । विगतदेखि नै नर्सरी टोलमा चौधरी-हरूको बसोबास रहँदै आएको छ । यस वर्ष मात्र होइन उनीहरूको पीडा

क्रमशः ६ पृष्ठमा

दुई दिने आधारभूत पत्रकारिता तालिम

विद्यानन्द चौधरी

बयरवन । मोरङको पथरीबाट प्रकाशित मोफसल साप्ताहिक सामाचार पत्र र प्रेस चौतारी मोरङको संयुक्त आयोजनामा २ दिने

आधारभूत पत्रकारिता तालिम शुक्रबार समापन भएको छ ।

पत्रकारिता तालिम बयरवन-६ को महिला सहकारी भवनमा समापन

क्रमशः ६ पृष्ठमा

शुद्धता र गुणस्तरीयताको प्रतिक बराईली ज्वेलर्स

आकर्षक गरगहना छनौट गर्नुपरे मोरङको बयरवन - ८ रमाइलो बजारमा रहेको बराईली ज्वेलर्समा सम्पर्क गर्नुहोला ।

यस ज्वेलर्समा छापावाला, तेजाबी सुन र असली चाँदी उचित मूल्यमा विक्री वितरण गर्नुको साथै अर्डर अनुसार बनाइ छ ।

प्रो. खगेन्द्र बराईली

सम्पर्क नम्बर - ९८४२४६३७०३

खुशीको खबर !

अब विराटनगरको कोशी अञ्चल अस्पतालका हाडजोर्नी तथा नशा रोग विशेषज्ञ डा. रविमोहन ढकालद्वारा प्रत्येक शनिबार विहान ९:०० बजेदेखि कंकालिनी पोली क्लिनिकमा सेवा उपलब्ध छ । समयमै सेवा लिई मौकाको फाइदा उठाउनु होला ।

हाम्रा सेवाहरू :-

- प्रत्येक सोमवार भिडियो X-Ray, ECG . (दिउसो २:०० बजेदेखि)

- २४ सँ घण्टा X-Ray, Lab तथा आकस्मिक सेवा उपलब्ध छ ।

कंकालिनी पोली क्लिनिक प्रा.लि.

रमाइलो, बयरवन-८, मोरङ (सम्पर्क नं. ९८४२२४०४९३, ९७४२०३१९११)

All IT solution in one Place...

The Computer Zone

Pathari, Morang

X-CHANGE OFFER

☐ Laptop   ☐ Computer   ☐ Printer   ☐ Inverter/Battery
☐ Internet Service   ☐ Solar System   ☐ Computer Accessories

For more details: Phone 021-555344, Mob.: 9852025927 www.computerzone.com.np

पान नं. ६०१५००६५१

यूनाइटेड कम्यूनिकेशन एण्ड ट्रेडर्स

रमाइलो, बयरवन-८ (मोरङ)

इमेल इन्टरनेट, नेट फोन, फोटोकपी, स्क्यान, कलर प्रिन्ट, डेक्सटप सम्बन्धी सम्पूर्ण कामका साथै कम्प्युटर मर्मत गरिन्छ । अनलाईन मार्फत् सम्पूर्ण रिचार्ज कार्डहरू एवम् अर्जेंट फोटो तयार गरिन्छ ।

प्रो. बुद्धि मगर, सम्पर्क नं. ९८५३४६२२५, ९८६२०२६५९५

प्रकाशक :	मोफसल प्रकाशन सहकारी संस्था लि.		
सल्लाहकार :	नरेन्द्र राई		
प्रधान सम्पादक :	त्रिलोचन कोइराला		
सम्पादक/प्रकाशक :	दिनेश सुब्बा		
व्यवस्थापक :	तुलसी खनाल		
प्रमुख समाचारदाता :	विद्यानन्द चौधरी		
कम्प्युटर :	नव युवा डेक्सटप पथरी		

<div>प्रधान कार्यालय : पथरी-१, मोरङ</div>
<div>सम्पर्क : ९८०४३१००५४</div>
<div>Email: mophasal@gmail.com</div>
<div>Website: www.prabasionline.com</div>

हिन्दु धर्म अनुसार भित्रिदै गरेको महानचाँड बडादशैमा घटस्थापनाको दिन दुर्गाको पुजा गर्ने गरिन्छ। सोही दिन स्थानीयहरूले सामुहिक पुजाआज गर्ने उद्देश्यले मोरङको वयरवन ७ को मिलीजुली कृतन मण्डली र धमकुवा युवापरिवारले संयुक्त आयोजनामा निमार्णधिन मुर्तिहरू।

किरात सिरिजङ्गा लिपिको प्रशिक्षण

मोफसल संवाददाता

पथरी । मोरङको पथरी-शनिश्चरे नपा २ स्थीत किरात चौकमा १५ दिने किरात सिरिजङ्गा भाषा लिपी प्रशिक्षण विहिवारेदेखि सुरु भएको छ।

किरात याक्थुङ चुम्लुङ पथरी गाउँ शाखाले आयोजना गरेको लिपि प्रशिक्षण उद्घाटन गरी सुरु गरि एको थियो। उद्घाटन कार्यक्रमका वक्ताहरूले सरकारले भाषिक असमान व्यवहार गरेकाले खस नेपाली बाहेक अन्य १ सय २२ भाषाहरु मार्कामा परेको बताएका छन् । अब बन्ने नीति नियममा सबै भाषाहरूलाई सरकारले समान रुपले हेर्नुपर्नेमा जोड दिए । कार्यक्रमका प्रमुख अर्थिति चुम्लुङ जिल्ला सचिव फिपराज बेघाले भाषिक, सास्कृतिक, सामाजिक, धार्मिक, राजनैतिक हिसाबले समानता नगरेकैले समानताको लागि मुलुकमा सामाजिक आन्दोलन भइरहको बताए । अब बन्ने संविधानमा सबै वर्ग लिङ्ग, जाति, क्षेत्रलाई समान अधिकार प्रदत्त गर्ने उल्लेख गर्नुपर्नेमा बेघाले जोड दिए। कार्यक्रममा युमा माइहिमका पोक्चिली लिम्बू, सामाजिनक निमाविका अध्यक्ष डम्बर चेम्जोङ, चन्द्रकिरातेश्वर माविका मातृभाष शिक्षक पूर्ण चेम्जोङ, चुम्लुङ गाउँ सहसचिव विजय सेवेन्हाङलगायतले मन्तव्य दिएका थिए । चुम्लुङ पथरी कार्याबहक अध्यक्ष राज पयाङ्गुले प्रशिक्षण स्थानीय चन्द्रकिरातेश्वर मावि र आम्मा एकेडेमीमा विहान र साँफ्र दुई चरणमा हुने जनाए।१५ दिने प्रशिक्षणमा मातृभाषा शिक्षक पूर्ण चेम्जोङ सहजीकरण गर्ने आयोजकले बताए । प्रशिक्षणमा ५० जनाको सहभागिता हुने आयोजकले बताएको छ । कार्यक्रम भाषा लिपि प्रवर्द्धन तथा विकास गर्ने उदेश्यले कार्यक्रम गरिएको सन्तोष सेरेङले बताए ।

इन्सेकको अन्तरक्रिया

मोपसल संवाददाता

दमक । नागरिकहरु आफै सचेत नभएसम्म समाजमा अनियमिता, कुशासन र अराजक गतिविधिहरु नियन्त्रण हुन नसक्ने शनिवार भापाको तोपगाछीमा आयोजित एक कार्यक्रममा वक्ताहरूले बताएका छन्।

औनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र इन्सेक पूर्वाञ्चल क्षेत्रीय कार्यालय विराटनगरको आयोजनामा तोपगाछीको महेन्द्ररत्न उच्च माध्यमिक विद्यालयमा भएको एक दिने अन्तरक्रिया कार्यक्रममा सहभागि यस्तो कुरा बताएका हो। तोपगाछी गाविस कार्यालयका प्रमुख सविता दाहालको अध्यक्षतामा भएको सो अन्त्क्रिया कार्यक्रममा नेकपा एमाले तोपगाछीका अध्यक्ष चक्रबहादुर गुरुङ्गले जनसमुदायहरु आफै सचेत नभएसम्म सरकारी तथा अन्य क्षेत्रबाट पाउने सेवा र सुविधावाट बञ्चित हुनु परेको

न लोग्ने न अंश

इन्दिरा घिमिरे

पहिला गरेको अंशबन्डा पास गर्न भनेर जिल्ला मालपोत कार्यालय इलाममा सासू र जेठाजुसँगै गएकी भीमा खतिवडा आफ्नो श्रीमान्को भागको अंश आफ्नै नाममा आयो भनेर ढुक्क भएर घर फर्किन्। जब घरपरिवारले हेला गर्न थाले त्यसपछि उनले आफ्नो नाममा भएको जग्गाको धनीपुर्जा मागिन्। उनीहरूले दिन नमानेपछि मालपोत गएर हेर्दा थाहा भयो- आफ्नो नाममा आउनुपर्ने जग्गा सासूको नाममा पो रहेछ। उनी भन्छिन्, ‘मेरो श्रीमान्को भागमा परेको अंश त सासूको जिउनी बनाएर पास गरेछन्।’

इलामको नाम्सालिङ- ७ की ३० वर्षीया भीमादेवीका श्रीमान् दीपक नेपाल तीन वर्षअघि बिते। आफ्नो श्रीमान्को अकालमा मृत्यु भएपछि शोकमा डुबेकी भीमालाई घर-व्यवहार चलाउन समस्या छ। अर्कातिर आफ्नै सासू, जेठाजु, जेठानीले गरेको घरेलु हिसाले रातादिन रुँदै हिँड्नु परिरहेको छ। श्रीमान्को मृत्यु भएको पीडा त छँदै छ, त्यसमाथि घरपरिवारले थप पीडा दिइरहेका छन् भीमालाई। श्रीमान्को मृत्यु भएपछि भीमा ६ वर्षकी छोरीसहित सासूसँग एउटै घरमा बस्दै आएकी थिइन्। सासू र जेठाजु-जेठानीले पटकपटक घरबाट निकलन भने। केही नलागेपछि घर भत्काएर लाने भन्दै भीमालाई घर छाड्न बाध्य बनाए।

छुट्टिएर बस्दा पनि सुख छैन। अहिले पनि भीमालाई छोरो नै नभएपछि, बुहारी पनि आफ्नी होइनस्, घर छाड, मेरो छोरोलाई तैँले नै खाइस् भनी पटक-पटक गाली गर्छन्। ‘अब त छोरीलाई पढाउने बेला भयो, आफ्नो अंश दिनुहोस् भन्दा अंश लिएपछि तँ अर्कासँग पोइल जान्छेस्, दिन्नौं भन्छन्,’ भीमा भन्छिन्, ‘घर-व्यवहार चलाउन र छोर ी पढाउन धौ-धौ छ। आफूले पाउने अंश पनि नदिएर ममाथि ठूलो अन्याय गरेका छन्।’

विवाह गर्नुभन्दा अगाडि नै पारिवारिक रूपमा अंशबन्डा गरिएको रहेछ, तर सबै जग्गा सासूकै नाममा राखिएको भीमाले बताइन्। चार दाजुभाइ रहेकाले सबैले घरायसी

न लोग्ने न अंश

श्रीमान्को मृत्युपछि ‘लोग्ने खाइस्’ भन्दै महिलालाई घरमा बस्नै नसक्ने अवस्था सिर्जना गरिन्छ। यो ज्यादतीका कारण उनीहरू अंशमाथिको आफ्नो हक पनि गुमाइरहेका छन्।

रूपमा अंशबन्डा गरेका थिए। तर, कानुनी रूपमा आफ्नो नाममा जग्गा नामसारी गर्न नपाई श्रीमान्को मृत्यु भएपछि भीमा अंशमा ठगिएकी हुन्। शान्तिडाँडा- १ की नर्बदा सुवेदी आफ्नो श्रीमान्को अंश नपाएर माइतीको शरणमा बस्नुपरेको छ। घर-व्यवहार चलाउन समस्या भएपछि पैसा कमाउने, नानीहरूलाई राम्रो ठाउँमा पढाउने र सुखसँग जीवन बिताउने सपनामा नर्बदाका श्रीमान् ०५८ मा मलेसिया गएका थिए। घर आउन एक हप्ता मात्र बाँकी रहेको रमेशको ०६० मा उतै मृत्यु भयो। श्रीमान्को मृत्युपछि नर्बदालाई घरपरिवारले हेला गर्न थालेकाले उनका दिन कष्टकर बन्दै गए। ‘उहाँको लास आइनपुग्दै ममाथि विभेद सुरु भयो,’ नर्बदा अतीत सम्झिन्छिन्, ‘काठमाडौँमा लास बुझ्न मलाई जान दिएनन्। उल्टै छोरो खाने तैँ होस् भनेर मेरो पीडामा नुनचुक हाल्ने काम गरे।’ सासू-ससुराले अर्कासँग बात लगाएर घरबाट निकालिदिने भनी सधैं गाली मात्र गर्ने गरेको र नन्द-आमाजू भएर आफ्नो गरगहनासमेत छोसेर लगेको उनी बताउँछिन्। आफ्नो श्रीमान्ले विदेशमा गएर दुःख गरेर कमाएर पठाइदिएको सुनको सिक्रीसमेत उनीहरूले छोसेर लगेपछि आफूसँग श्रीमान्को नामको कुनै पनि चिनोसमेत नरहेको उनको भनाइ छ।

‘श्रीमान्को भागमा पर्ने अंश खोज्दा तँ पोई टोक्नेलाई केही पनि दिँदैनौं भनेर लखेटेका छन्,’ नर्बदा रुँदै भन्छिन्, ‘म अबलाले दुईवटा छोराछोरी कसरी पाल्नु, कसरी पढाउनु ?’ एकतप्पा- ४ की २५ वर्षकी सङ्गीता खनालका श्रीमान् सन्तोष भण्डारी तीन वर्षअघि कतार मा बिते। विवाह भएको वर्षदिनमै श्रीमान्को मृत्यु भएपछि विधिएत बनेकी सङ्गीतालाई अंश नदिई घर बाट निकालियो। उनी भन् सङ्कटमा परिन्। सदरमुकाम बसेर स्नातक पढ्दै गरेकी सङ्गीता भन्छिन्, ‘घरमा गएर अंश मुद्दा हाल्दा बोक्सीको आरोप लगाएर लखेटे।’

घरपरिवारको यो अन्यायलाई

जिल्ला विकास समितिको तथ्याङ्क छ। एकल महिलाले आफूलाई मानवअधिकारका लागि एकल महिला समूहमा नै आफू पीडित भएको भनी उजुरी गर्ने गरेका संस्थाकी उपाध्यक्ष भूमिका आचार्यले बताइन्। एकल महिलाले अंश पाउने कानुनी आधार प्रस्ट भए तापनि चेतनाको अभाव, आर्थिक समस्या र कानुनको पहुँचमा पुग्न सहयोग गरिदिने निकाय नभएकाले अंशबाट बञ्चित भएको मानवअधिकारका लागि महिला एकल महिला समूहकी कानुनी सल्लाहकार अधिवक्ता टीका भारद्वाजले बताइन्।

जिपले ठक्कर दिदा दुइको मृत्यु

मोफसल संवाददाता

पथरी । मोरङको पथरी शनिश्चरे ३ स्थित जयचोकमा शुक्रवार जीपको ठक्करबाट २ जनाको ज्यान गएको छ। पश्चिमबाट पूर्व जादै गरेको ना. २ च. १२९८ नम्बको जिपले ठक्कर दिँदा साइकलमा सवार पथरीशनिश्चरे १ का ६५ वर्षीय रुद्रबहादुर गुरुङ र उनका भाइ ५३

वर्षीय मनकुमार गुरुङको निधन भएको इप्राका पथरीले जनाएको छ।

घटना स्थलमा सक्त घाइते भएका दुवैलाई उपचारको लागी प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र उर्लावारी मंगलबारे लादै गर्दा बाटैमा मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ। जिप र त्यसका चालकलाई उर्लावारी इप्राकाले नियन्त्रणमा लिएको छ।

घूस लिदालिदै रंगेहात पक्राउ

आइरहेको थियो। दुर्गा फर्निचरका सञ्चालक श्रेष्ठमाथि लागेको वन अपराध सम्बन्धिको मुद्दा मिलाइदिने भन्दै ३८ हजार रुपैयाँ रकम लिएका थिए। सोमबार मात्रै सैनिक मोडमा रहेको पाठकको घरमै पुगेर १० हजार रुपैयाँ घुस वापतको रकम बुझाएका थिए। श्रेष्ठले मंगलबार विहान ८ बजे रतुवामाई वृक्षारोपण आयोजनाको केर्खास्थित कार्यलयमा बसेर थप २८ हजार रुपैयाँ बुझाएका थिए।

आइरहेको थियो। दुर्गा फर्निचरका सञ्चालक श्रेष्ठमाथि लागेको वन अपराध सम्बन्धिको मुद्दा मिलाइदिने भन्दै ३८ हजार रुपैयाँ रकम लिएका थिए। सोमबार मात्रै सैनिक मोडमा रहेको पाठकको घरमै पुगेर १० हजार रुपैयाँ घुस वापतको रकम बुझाएका थिए। श्रेष्ठले मंगलबार विहान ८ बजे रतुवामाई वृक्षारोपण आयोजनाको केर्खास्थित कार्यलयमा बसेर थप २८ हजार रुपैयाँ बुझाएका थिए। चार महिना अघि वन कार्यलयले लगाएको अबैध काठ बरामद तथा वन अपराध सम्बन्धिको

कर तिर्नु कानुनी अधिकार मात्र नभएर सम्मान पाउने अवसर पनि हो। त्यसैले कर तिर्ने देशको राजश्व बढाऔं।

आन्तरिक राजश्व कार्यालय, विराटनगर

बालअधिकार सठ्ठन्धी सठ्देश

- विद्यालयमा बालबालिकाहरुको अधिकार र बाल सहभागितालाई सू-निश्चित गरौं।

- राजनीतिक क्रियाकलापका लागि विद्यालय बन्द नगरौं।

- बालबालिकाहरुले शिक्षा प्राप्त गर्ने अधिकारको हनन नगरौं।

‘समितिको निर्देशन नमाने परिणाम नराख्ने हुनेछ’

भिष्मराज आडदेम्बे, सभापति

उद्योग वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित समन्वय समिति

भिष्मराज आडदेम्बे संसदको उद्योग वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित सम्बन्ध समितिका सभापति पदमा निर्वाचित भएका छन् । भिष्मराज सँग गरिएको अन्तरवार्ता :

यो समितिको कार्यक्षेत्र के-के हो ?

- मुख्य गरी आपूर्तिलाई पनि हेर्छ । उपभोक्तासँग गाँसिएको समिति हुनाले यसको कार्यक्षेत्र बृहत रहेको छ ।

समितिलाई प्रभावकारी बनाउन कस्ता कस्ता योजना बनाउनुभएको छ ?

- सरकार गठन भएको लामो समय पछि मात्र समितिले पूर्णता पाएको छ । सभापति नभए पनि यसका उपसमितिहरूले काम गरिरहेका थिए । म सभापति निर्वाचित भएपछि यसका कामलाई प्रभावकारी रूपमा

अघि बढाउन शुरु गरेको छु । स्थानीय स्तरदेखि केन्द्र सम्म विकास निर्माणका काम रोकिएका छन् । त्यसैगरी चाडपर्व नजिकिँदै गएको बेला विगतमा जस्तो कालो बजारीको अवस्था नआओस् भनेर चनाखो भएर अघि बढ्ने योजना बनाएका छौं । सभापति नहुँदा पनि पाँच वटा उपसमिति गठन गरेर काम गरिरहेका थियौं । समितिको क्षेत्र उपभोक्तासँग जोडिएको हुनाले अझ बढी जिम्मेवार बनाएर लैजाने योजना छ । म सभापति निर्वाचित भएपछि उपसमितिहरूले आफ्नो आफ्नो कार्यक्षेत्र अनुसार मन्त्रालयका प्रनिनिधिहरूलाई बोलाएर छलफल गरिरहेका छन् ।

चाड पर्वमा अत्यावश्यक वस्तुको कृत्रिम अभाव र कालो बजारी कसरी नियन्त्रण गर्नुहुन्छ ?

- व्यवस्थापिका संसदले पेट्रोलियम पदार्थको विषयमा समिति बनाएर छानवीन गरेर प्रतिवेदन बुझाएको छ । हामी त्यो

प्रतिवेदन पनि अध्ययन गर्छौं । सँगसँगै अहिले चाड पर्वको छेक पारेर कृत्रिम अभाव सिर्जना गर्ने अवस्था नहोस भनेर हामी सचेत छौं । उसमितिहरूले सम्बन्धित मन्त्रालयका अधिकारीहरूसँग छलफल गरिरहेको छ । आयल नियम र आपूर्ति मन्त्रालयका अधिकारीहरूसँग पनि सहज आपूर्तिका लागि छलफल गर्छौं । त्यसैगरी सहूलियत पसलहरू प्रत्येक जिल्लामा खोलेर उपभोक्तालाई सहज रूपमा सामान उपलब्ध गराएर दशैं सहज बनाउने योजना छ । कृत्रिम अभाव सिर्जना गरेर उपभोक्तालाई पीडा दिने विगतको अवस्था यस पटक आउँदैन ।

संसदीय समितिहरूले दिएका धेरै निर्देशन सरकारले पालन गरेको छैन । यो अवस्थाको अन्त्य गर्न के गर्दै हुनुहुन्छ ?

- यो विषयमा समितिमा पनि कुरा उठिरहेको छ । हामी समिति र उपसमितिमा छलफल गरिरहेका

छौं । यसअघि पनि पटक-पटक समितिले दिएका निर्देशन सम्बन्धित मन्त्रालयले नमानेका कुरा आइरहेका छन् । सभापतिको हैसियतले यो विषयमा म गम्भीर छु । समितिले निर्णय गरेर दिएको निर्देशन सरकारले धोती लगाइदिनु राम्रो होइन । त्यसको विषयमा पनि सरकारको ध्यानाकर्षण गराएका छौं । अब समितिको निर्देशन पालना नभए परिणाम राम्रो हुने छैन ।

उद्योग आपूर्ति र उपभोक्ता हित जस्तो फरक छ । यसको बोझ थेन सक्नुहुन्छ ?

- म जनताको माझबाट आएको जनप्रतिनिधि भएकाले जनतासँग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने विषयलाई बोझको रूपमा नभइ अवसरको रूपमा लिएको छु । र, त्यही ढंगबाट टुङ्गोमा पुराउने कोसिश गर्छु ।

यस पटकको चाडपर्वमा जनतालाई सज्ज हुन्छ होइन ?

- यो पटकको चाडपर्वको बेलामा जनताले विगतमा जस्तो सास्ती

क्लबद्वारा वृक्षारोपन

मोफसल संवाददाता

पथरी । पथरी शनिश्चरे नगर पालिका-१, मा स्थापित सुनाखरी युवा क्लबले मंगलवार वृक्षारोपन गरेको छ ।

सुनाखरी चौक आसपासको शाखा सडकहरूमा १८ वटा अशोकको विरुवा रोपेको हो । नगर लाई वातावरण मैत्री बनाउन स्थानीय रमेश लावती र मिलन

राईको आर्थिक सहयोग गरेको हो । क्लबले सडकको दाया-बाया १८ वटा ड्रम राखेर अशोकको विरुवा रोपिएको क्लबका सचिव मनि सुब्बाले जनाए । अवका दिनमा क्लबले महेन्द्र राजमार्गबाट यलम्बर चौकसम्मको सडकमा रहेको हम्समा ट्रफिक नियम अन्तर्गत पेन्टिङ गर्ने र पथरी बजार सरसफाइ गर्ने समेत बताएका छन् ।

विद्यालयको सामाजिक लेखा र परीक्षण प्रतिवेदन

मोफसल संवाददाता

दमक । भापाको सतासीधाम-७ माईधारीस्थित रहेको बालनिकुन्ज उच्च माध्यामिक विद्यालयले शनिवार अभिवाहकहरूको भेलाको आयोजना गरी विद्यालयको सामाजिक लेखा परीक्षण प्रतिवेदन सार्वजनिक गरेको छ ।

विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष समध्वो ज कार्कीको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा विद्यालयलाई सामुदायिक विद्यालयतर्फ जिल्लाभरी नमूना

बनाउने उद्देश्यले संचालन गरेको कार्यक्रमहरूका बारेमा प्रतिवेदनमा प्रस्तुत गरिएको हो । प्रतिवेदन सार्वजनि गर्दै विद्यालयका पाचाँय भिमबहादुर लिम्बूले विद्यालयमा अनिवार्य अंग्रेजी माध्यमद्वारा पठन पाठन, कम्प्युटर प्रविधिको कक्षा, विद्यालय समयमा विद्यार्थी शिक्षक अनिवार्य पोशाक, पूर्वप्राथमिक कक्षा अन्तर्गत नर्सरी, पि नर्सरी र केजी अन्तर्गत विद्यार्थीहरूलाई दैनिक खाजा विद्यालयद्वारा दिइँदै आएको बताए ।

मोफसल संवाददाता

पथरी । संघीय समाजवादी पार्टी पथरी-शनिश्चरे मोरङको प्रथम अधिवेशनले बालकुमार तामाङ अध्यक्ष पदमा सर्वसहमतीले निर्वाचित भएका छन् ।

सोमबार पथरीमा भएको अधिवेशनले तामाङको अध्यक्षतामा २५ सदस्यीय नगर समिति सर्वसम्मत्ले निर्वाचित गरेको हो । समितिको वरिष्ठ उपाध्यक्षमा पर्शुराम सिर्रेड, उपाध्यक्षमा गंगा कटुवाल, सचिवमा दिलकुमार लिम्बू, उप सचिवद्वयमा चन्द्र तामाङ, विष्णुकुमारी तामाङ रहेका छन् । यसैगरी सदस्यहरूमा खिनमाया लिम्बू, पदमबहादुर राई, चहकसिंह

राई, भुवन मगर, कौशिला राई, कर्मवल तामाङ, हस्तवीर कुरुम्बाङ, लाखबहादुर तामाङ, इन्द्र गुरुङ, भीमबहादुर गुरुङ, सुर्यमान तामाङ लगायत छन् ।

अधिवेशनमा प्रमुख अतिथि पार्टीका केन्द्रीय सदस्य भूराज राईले संविधान सहमतीय दस्तावेज भएकाले सहमतिकै आधारमा संविधान निर्माण गर्नु पर्ने अन्यथा मुलुकमा द्वन्द्व निम्तने बनाए । अधिवेशनमा पार्टीका केन्द्रीय सदस्य तथा जिल्ला सहइन्चार्ज लोकसागर साम्बा, जिल्ला उपाध्यक्षद्वय केशर मान गुरुङ, खेमराज राई, सचिव राछामी किरातीलगायतले मन्तव्य दिएका थिए ।

दुई दिने आधारभूत .....

भएको हो । समापन कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि समेत रहेका नेपाल पत्रकार महासंघ मोरङका अध्यक्ष महेन्द्र विष्टले तालिममा सहभागी भएर त्यसको सदुपयोग गर्नुपर्ने बताएका छन् । अहिले स्थानीय स्थर मा विभिन्न सञ्चारमाध्यमहरू स्थापना भएको छ, पहिलेको भन्दा अहिले पत्रकार हुनु सजिलो भएको विष्टले ।

ग्रामीण क्षेत्रमा पत्रकारीता तालिमको अतिआवश्यक भएकोले अब तत्काल पत्रकार महासंघले ग्रामीण क्षेत्रमा तालिमको आयोजना गर्ने बताए । तालिममा संयोजक लोकेन्द्र शाक्य, प्रशिक्षक दोय चेतन अधिकारी,नेत्रपी अधिकारीले समापन कार्यक्रममा सम्बोधन गरेका थिए । तालिमका अध्यक्षता प्रेस चौतारी नेपाल

महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू :

प्रहरी :	एमबुलेन्स :
प्रहरी चौकी, रमाइलो, बयरवन	राजन अधिकारी फाउण्डेसन, बयरवन : ०२१-५८५००९, ९८४२३९१७२५
जिल्ला प्रहरी मोरङ	रमाइलो साकोस, बयरवन : ०२१-५८५०४८, ९८४२२४९९९९
नगर प्रहरी विराटनगर	श्री राधाकृष्ण मन्दिर, कैरौन : ९८४२५०००१५
इप्रका उर्लाबारी	सुजनशील युवा समूह : ०२१-५५४२५१, ९८४२३६५९८९
इप्रका बेलवारी	अनेम संघ, शनिश्चरे : ९८४२०८३०३२, ९८०४३७८०००
इप्रका पथरी	राजन अधिकारी फाउण्डेशन नेपाल : ९८४२२९७३११, ९८०७०९१५५३
इप्रका दमक	मोरङ हस्पिटल : ०२१-५५५३४३, ९८४२०४३७४७
ट्राफिक प्रहरी दमक	तिरुपति साकोस : ९८४२३२८२११, ९८०५३०६७७९
इलाका प्रशासन कार्यालय उर्लाबारी	मनकामना साकोस : ९८४२०४६५२९
इलाका ट्राफिक प्रहरी पथरी	पदम चन्द्र : ०२१-५५५०४५, ९८४२३३०१००
प्रहरी चौकी मधुमल्ला	आरती बहुउद्देश्यीय स. : ९८५३९९४२२२
प्रहरी चौकी राजघाट	पथरी स्वास्थ्य केन्द्र : ९८४२०८५०८४, ९८५२०२९६३६
	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र : ०२१-५४००५३
	उर्लाबारी उद्योग वाणिज्य : ०२१-५४०१०७
	आम्दा अस्पताल दमक : ०२३-५८०९८९
	नेपाल रेडकस सोसाइटी दमक : ०२३-५८२१०१
	आइदिम सेवा प्रा.लि., उर्लाबारी : ९८४२०५४५३५, ९८१५३५८५०५
	पञ्चावती हस्पिटल, उर्लाबारी : ०२१-५४०४३४

बारुण रात्र :

विराटनगर : ०२१-४२००००
इटहरी : ०२५-५८०१०१
धरान : ०२५-५२०१९९
इनरुवा : ०२५-५६०१०१
दमक : ०२३-५८०१०१

मोरङका अध्यक्ष रामचन्द्र अधिकारीले गरेको थिए । तालिमा सहभागिको तर्फबाट राजकुमारी तामाङ र रुपेश घिमिरेले दुईदिनको पत्रकारीताको अनुभव सुनाएका थिए । सहभागीको तर्फबाट तालिम छोटो भएकोले पत्रकारीता बारेमा सामान्य मात्र बुझ्नको र पूर्ण तालिम लिएर पत्रकारीता सम्बन्धि विस्तृत जानकारी लिनु पर्ने सहभागी

राजकुमारी तामाङले बताए । पथरी-शनिश्चरे, बयरवन र कैरौन गाविसका २५ जना युवा विद्यार्थीहरूले तालिम लिएका थिए । कार्यक्रमको सहजीकरण कान्तिपुर दैनिक, कान्तिपुर एफएमका भापा संवाददाता चेतन अधिकारी र वि.ए.एम विराटनगरका समाचार बाचक नेत्र पी अधिकारीले गरेका थिए ।

लघु कथा

कृष्ण बजगाईं

हाकिम साहेबलाई केही दिन यता ढाड दुख्ने विरामले च्याप्न थालेको चर्चा कार्यालयमा चल्दै थियो ।

साह्रै महङ्गो अति राम्रो यताउता अगाडि-पछाडि जता घुमाउँदा पनि घुम्ने लचकदार आरामदायी कुर्सिमा आफूलाई असजिलो भएको कुरा हाकिम साहेबले मुख फोरेरै भने । ढाड दुखेकोले हाकिम साहेबलाई सिरानी चाहिने भयो । हाकिमले प्रोक्थोरमेन्ट शाखाका कर्मचारीलाई एउटा नरम सिरानी किनेर ल्याउन अह्राए । ती

कर्मचारीले लेखापाललाई सोको जानकारी गराए । ‘कहाँ सिरानी किन्न मिल्छ पछि, बेरजु निस्कन्छ, ’ लेखापालले प्रोक्थोरमेन्ट शाखाका कर्मचारीलाई जानकारी गराए । लेखापालको यस्तो जवाफ उनले हाकिमलाई सुनाए ।

हाकिमले लेखापाललाई बोलाए । र कड्कदै भने –“तुरुन्त सिरानी किनेर ल्याउनुहोस् । बजेट शीर्षक पछि मिलाउँदै गर्नु ।“ स्टोरकिपरले नरम मुलायम सिरानी हाकिमलाई टक्कायाए । ढाड दुख्ने बिमारले च्यापेको भनिएका हाकिम साहेबले दिनभर

पीडा

सिरानी काखमा खेलाईरहेको देख्दथे कार्यालयका कर्मचारीहरु । हाकिम साहेबले सिरानी खेलाउन थालेपछि टाईपिष्टको पेट दुख्न थालेको चर्चा चल्न थाल्यो । ती टाईपिष्ट कहिले चाँडै घर जान्थिन् कम्मर दुख्यो भनेर कहिले ढिलो अफिस आउँथिन्, छाती दुख्यो भनेर ।

दिन दिनै धेरै बेरसम्म हाकिम साहेबकै कोठामा बसिर हन्थिन् चित्त दुख्यो भनेर । यसैबीच हाकिम साहेबले उर्दी जारी गरे कर्मचारीहरुलाई । “म आजकल विरामी छु । उता

टाईपिष्ट पनि विरामी छिन् । कोठामा हामी आरामका लागि बसेको बेला कोही पनि नआउनुहोला । अत्यावश्यक काम भए भोलिपल्ट सबैरे गराउनुहोला । हाकिमको यस्तो आदेशलाई सबै कर्मचारीहरुले शिरोपर गरे ।

केही समय यतादेखि त्यस कार्यालयका हाकिम साहेबको ढाड दुखेको, टाईपिष्टको कम्मर, छाती र पेट दुखी हाकिम साहेबकै कोठामा आराम गर्न थालेको कुरा सारा कर्मचारीहरुले थाहा पाउनथाले । त्यसपछि बाँकि सबै कर्मचारीहरुको टाउको दुख्न थाल्यो ।

स्वास्थ्य

महिलामा सन्तान

नहुने कारणहरु

- वीज ग्रन्थीको खराबीले गर्दा स्त्रीबीज(अण्ड)ननिस्कनु ।
- वीजवाहिनी नलीहरुमा केही अवरोध हुनु । यस्तो भएमा अपरेशनबाट ठीक हुनसक्छ ।
- गर्भाशयको मुख ज्यादै सानो हुनु ।
- गर्भाशय ज्यादै सानो हुनु अथवा दुई कोठामा बाँडिनु ।
- योनिश्राव धेरै निस्कनु जसको अमिलो पनामा हटाएर शुक्रकीट मर्नु । यसको उपचार हुनसक्छ ।
- ज्यादै नै कुपोषण हुनु । धेरै दिनसम्म पौष्टिक खाना खाएमा गर्भधारण गर्ने शक्ति बढ्छ । कुपोषित आमाको बारम्बार गर्भपतन भइरहन्छ ।
- रगतको ज्यादै नै कमी भएर पनि गर्भ रहन नसक्ने हुन्छ ।

- यस्ता महिलाले आइरन चक्की धेरै समयसम्म खाइरहनु पर्छ ।
- आयोडिनको कमी हुनु । यस्तो अवस्थामा आयोडिन भएको नुन धेरै समयसम्म खाइरहनु पर्छ । जुन माटोमा आयोडिन हुँदैन त्यहाँ उब्जेको, फलेको खानेकुरामा आयोडिनको कमी हुन्छ । त्यस्तो खाना खानेहरुले थप आयोडिन खानु पर्छ ।
- गोनोरिया लागेपछि, राम्रो उपचार नहुनु । रोग लाग्ने बितिकै राम्रो उपचार गर्ने अंगहरुमा टी.बी. जस्ता रोग लाग्नु । यस्ता रोग लाग्ने बितिकै उपचार गराउनु पर्छ ।
- स्त्री रागरसको कमी हुनु । कृत्रिम रागरस दिई यसको उपचार गर्न सकिन्छ ।

वन विकासको नाममा विनास । इलामको दानाबारीस्थित निर्माणाधीन सानीमा माई हाईड्रोपावरमा उत्पादित विद्युत प्रसारण लाईन (कोरिडोर) निर्माणका लागि स्थानीय भाँतेचुली सामुदायिक वन क्षेत्रभित्र काटिएका २ सय भन्दा बढी सालका रुखहरु ।

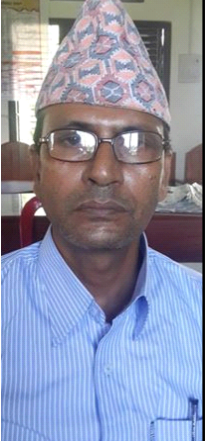
-तस्वीर : राम योङ्गडाङ

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

जनसेवा उच्च मावि रमाइलो मोरङका शिक्षक श्री खेमनाथ पौडेल ३५औँ शिक्षा दिवस तथा साक्षरता दिवस २०७१ को अवसर मा शिक्षा मन्त्रालयले प्रदान गरेको पदक तथा प्रमाण पत्रद्वारा विभूषित हुनुभएकोमा हार्दिक बधाइ तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौँ ।

यशोधा लिम्बू (उपाध्यक्ष) | सडम बस्नेत (सह-सचिव) | शैलेन्द्र थोकलेन (सचिव)

नेकपा एमाले बयरवन गाउँ कमिटी मोरङ

विचित्र संसार

अब अर्गानिक संभोग

कण्डम पनि वातावरणमैत्री । अनि सेक्स पनि अर्गानिक । सुन्दैमा कस्तो रोमाञ्चक तथा अनौठो लाग्ने । हो, अमेरिकाका बाउछोरीले यस्तो वातावरणमैत्री कण्डमको आविष्कार गरेका छन् । न्युयोर्कका जेफरी र उनकी छोरी मेइका होलेन्डरले आविष्कार गरेको ‘सस्टेन’ नाम दिइएको उक्त कण्डमलाई टाइलर बेन एमोज कम्पनीले उत्पादन गरी बजार मा ल्याएको हो ।

वातावरणमैत्री यो कण्डम अर्थात् ग्निनडोम सस्तो रबर तथा ल्याटेक्सबाट बनाइएको र यस्तो कण्डम साकाहारीका लागि समेत उपयुक्त भएको दाबी गरिएको छ । यो कण्डमको उत्पादन सँगै कम्पनीले युवतीहरुलाई अपिल गरेको छ, ‘टप फूकाल र प्रतिशत महिलाको प्रजनन प्राकृतिक रुपमा सम्भोग सुरु गर । तिम्नो गुप्तांगले कस्तो मन

पराउँछ अनुमान गर ।’ यो वातावरणमैत्री भनिएको कण्डम विभिन्न ३ स्वरूपको रहेको छ । एउटा लुब्रिकेटेड अल्ट्रा थिन, टेलर फिट र कम्फोर्ट फिट । यो कण्डमले यौनजोडीलाई आनन्द दिने मात्र होइन कण्डम विक्रीबाट प्राप्त रकमको १० प्रतिशत महिलाको प्रजनन स्वास्थ्य सुधारमा खर्च गरिने दाबी कम्पनीको छ ।

होमवर्क गर्नु नपरोस् ...

धेरै बालबालिकाले लेखपढ गर्न अल्छी गर्छन् । स्कूलमा दिएको होमवर्क घरमा आएर गर्नुभन्दा खेल्न नै मन पर्छ धेरैलाई । तर भोलि होमवर्क नगरेको आरोपमा स्कूलमा सर मिसको कूटाइ खाने डरले भएपनि हतार हतार धेरै ले होमवर्क सिध्याइहाल्छन् । चीनका एक बालकले पनि होमवर्क गर्नु नपरोस् र आमाले नदेखून् भनेर विचित्रै गरे । चीनको सिचुआनस्थित यिविन सहरका १२ वर्षीय जिआओ काइ ११ औँ तलाको आफ्नो पलाटको भ्यालबाट बाहिर निस्किए अनि तल रहेको साँघुरो कोप्चेरोमा लुके । खासमा उनले होमवर्क गर्न अटेर गरेपछि, आमाले सजाय दिने

डरले आमाबाट लुक्नका लागि त्यस्तो जोखिम मोलेका थिए । उनले दुई घण्टासम्म सोही ठाउँमा टुरुक्क बसेर बिताए । उक्त दिन स्कूल विदा रहेकोले उनी दिनभर सुत्न चाहन्थे । तर आमाले हेमन्त पर्वको अवसरमा हुने छुट्टी अगाडि स्कूलले दिएको गृहकार्य गरिहाल्न भनिन् । आमासँग भनाभन भएपछि उनले आफु सुत्ने कोठाको ढोका बन्द गरे र भ्यालबाट बाहिर निस्केर बरण्डाजस्तो कोप्चेरोमा बसे । उक्त अपार्टमेन्टका सेक्युरिटी गार्डले ती बालकलाई त्यस्तो भयानक ठाउँमा बसिरहेको देखेपछि प्रहरीलाई खबर गरे र प्रहरीले उनलाई डोरी लगाएर बल्ल बल्ल उदार गरे ।

वियरका गिलास उठाएर

पनि विश्वकिर्तिमान

विश्वकीर्तिमान कायम गर्ने तरिका पनि विभिन्न खाले हुन्छन् । जर्मनीका एक जना मानिसले वियर भरिएका २७ वटा गिलास उठाएर विश्व रेकर्ड कायम गरेका छन् ।

ओलिभर स्ट्रुम्फेल नामका ती मानिसले एवेन्सवर्ग सहरमा हुने वियरको पर्व गिलमुस फेस्टिवलमा बेटरको काम गर्छन् । उनले यसरी उचालेका हरेक गिलासमा एक लिटर वियर भरिएको थियो । यतिधेरै वियर

बोकेर उनी ४० मिटर परसम्म हिँडेका थिए । उनले यस्तो साहसिक किर्तिमान कायम गर्नका लागि दुइ महिनासम्म निकै मेहेनत गरेर सिकेका थिए र जिमखाना समेत धाएका थिए ।

अढाइ लाखको ‘भाइब्रेटर’

१९ औँ शताब्दीमा बनाएर प्रयोग पनि भैसकेको पुरातात्विक यौनखेलौना भाइब्रेटर निकै महंगो मूल्यमा लिलामी भएको छ । सेप्टेम्बर पहिलो हप्ता भएको लिलामीमा उक्त भाइब्रेटर १६ सय २५ बेलायती पाउण्ड अर्थात् २ लाख ५६ हजार रुपैयाँमा विक्री भएको हो । यो भाइब्रेटर किन्ने मानिसको नाम भने उल्लेख गरिएको छैन । भूवाट्र हेर्ब मानिसलाई यातना दिन प्रयोग गरिने लष्टीजस्तो देखिने उक्त यौन खेलौनाको विवरणमा यो ‘ अलिअलि प्रयोग भैसकेको उल्लेख गरिएको थियो । बेलायतको क्रिस्टी लिलाम तथा विक्री घरले गरेको लिलामीमा यो पुरातात्विक सेक्स ट्वाय अविश्वसनीय मूल्यमा बिक्रयो ।

स्रोत : एजेन्सी

सामाजिक सुरक्षा भत्ताले शौचालय

मोफसल संवाददाता

इलाम । वरीपरी हरियाली डाँडा । कच्ची सडकले छोएको गाउँ । गाउँको बीचमा एउटा सानो भुपडी । छेउछाउमा ठूलूला सालका रुखहरु । त्यही भुपडीमा एक वृद्धाको बास हुन्छ, एक अपाङ्ग छोराको साथमा । अरुको सहारामा बाँच्नुपर्ने अवस्थामा अपाङ्गको सहारा बन्नु परेको छ । उनी हुन् दानाबारी -८ सानो हिलेकी एकल महिला ६२ वर्षीया नीरमाया तामाङ ।

स्वास्थ्यको दृष्टिले होस् वा आर्थिक दृष्टिले उनको शौचालय बनाउने अवस्था थिएन । तर, वडाले गरेको निर्णय मान्नुपर्ने र गाविसलाई खुला दिसामुक्त बनाउने अभियानले उनलाई छुट्टा दिएन । उनले आफूले पाउने सामाजिक सुरक्षा भत्ताबाट शौचालय निर्माण गरेकी छिन् । हुनपनि गाविसले कार्यालयबाट दिने सबै सेवामा रोक लगाएपछि उनले विहान वेलुका छाक टारेरै पनि शौचालय निर्माण गरेकी हुन् ।

उनका साथमा साथमा साङ्ग सदस्य कोही छैनन् । पती रणबहादुर वितेको ५ वर्ष पूरा भयो । एक छोरा पासाङ्ग १२ वर्ष देखि सम्पर्कविहीन छन् । दुई छोरीहरुको विवाह भईसक्यो उनका साथमा ३१ वर्षीय अपाङ्ग छोरा देउमान मात्र छन् । साहाराविहीन नीरमायाले सामाजिक सुरक्षा भत्ताबाटै शौचालय बनाएकी छन् । 'म एकल महिला

सामाजिक सुरक्षा भत्ताको पैसाले बनाएको शौचालय देखाउँदै अपाङ्ग छोरा देउमान तामाङ्गको साथमा दानाबारी-८ सानो हिलेकी नीरमाया तामाङ्ग ।

हुँ, साहाराविहीन पनि छु, घरमा काम गर्न सके कोही थिएन' उनले भनिन्, 'शौचालय नबनाए अर्को पटक भत्ता नआउने थाहा पाएपछि मान्छे लगाएरै भत्ताको पैसाले शौचालय बनाएँ ।' उनले खुला दिसामुक्त अभियानलाई सहयोग मात्र पुर्याएका छैनन्, शौचालय बनाउन अनुदानको अपेक्षा गरेर बसेकालाई गतिलो उदाहरण समेत प्रस्तुत गरेकी छन् ।

तामाङ्गले आफ्नो र छोरा (आपाङ्ग) को समेत गरी एक वर्षको भत्ता १८ हजार रुपैयाँ शौचालय निर्माणमा खर्चेका छन् । 'वडाका अगुवाहरु चर्पी बनाउनुपर्छ भन्दै दैनिकजसो गाउँघर घुम्न थाले । जुन दिन मलाई भेटेछन् चर्पी

बनाउनुपर्छ, आम्दै भन्ने गर्दथे । त्यसपछि म पनि चर्पी बनाउन जोर जाममा लागें' २ महिना अघिको स्मरण गर्दै उनी भन्छिन्, 'पहिले-पहिले रातको समयमा बढी समस्या हुन्थ्यो, अहिले त मजस्ता वृद्धी र अपाङ्ग छोरालाई समेत साँढे सजिलो भएको छ ।'

उनीमात्र होईनन् दानाबारीका अधिकांश एकल महिला, वृद्ध-वृद्धादेखि बालबालिका समेत शौचालय बनाउन लागिपरेका छन् । दानाबारीलाई भदौ मसान्तसम्म खुला दिसामुक्त गाविस बनाउने लक्ष्यअनुसार अहिले अभियान तीव्र गतिमा सञ्चालन भईरहेको छ । हालसम्म वडा नम्बर २ खुला दिसामुक्त घोषणा भइसकेको छ भने

वडा नम्बर ७ आइतबार घोषणा हुने निश्चित भएको छ । बाँकी वडा नम्बर ४, ५, ६ र ८ घोषणाको अन्तिम तयारीमा छन् । वडा नम्बर १, ३ र ९ मा भने अली बढी समस्या रहेको गाविस सचिव डिल्लीराम सुवेदीले बताए । 'भौगोलिक विकटता र जनचेतनाको कमीका कारण ती वडामा केही ढिलाई भएको छ' उनले भने, 'तर अहिले हामी तीनै वडामा बढी सक्रिय भएर लागेका छौं ।'

ती वडालाई खुला दिसामुक्त बनाउन स्थानीय राजनीतिक दल, वडा नागरिक मञ्च, वडास्तरीय अनुगमन समितिले सहजीकरण गरिरहेका छन् । स्थानीयले कच्ची शौचालय भत्काउने, शौचालय नभएका घरमा फोहोरी घर लेख्ने र उनीहरुलाई समाजबाट बहिष्कार गर्ने अभियान नै चलाएका छन् । यस्तो अभियानले अहिले धेरैलाई प्रभाव पारेको छ ।

परिणामस्वरूपम शौचालय निर्माणको क्रम बढेको छ । तीन हजार एक सय ४९ घरधुरी रहेको दानाबारीमा हालसम्म दुई हजार पाँच सय १२ घरमा मापदण्डयुक्त शौचालय निर्माण भई प्रयोगमा आउन थालेका छन् । एक महिना अधिसम्म दुई हजार २५ घरमा मात्र शौचालय थियो । बाँकी छ सय ३७ घरमा भने धमाधम निर्माण भईरहेको गाविसले जनाएको छ ।

मोरङ र भापामा एक दर्जन पत्रकार सम्मानित

मोफसल संवाददाता

विराटनगर । प्रेस चौतारी मोरङले हरेक वर्ष प्रदान गर्दै आएको जनादेन मैनाली स्मृती पुरस्कार यस वर्ष नेपाल पत्रकार महासंघ मोरङका उपाध्यक्ष बन्धु पोखरेललाई प्रदान गरिएको छ ।

प्रेस चौतारी मोरङले विराटनगर मा एक कार्यक्रमको आयोजना गरी सो पुरस्कार सोमबार पूर्व प्रधानमन्त्री तथा नेकपा एमालेका नेता माधव कुमार नेपालले हस्तान्तरण गरेका हुन् । पोखरेललाई ११ हजार १ सय ११ रुपैयाँको नगद राशि सहित प्रमाण पत्र तथा दोसल्ला ओढाएर सम्मान गरिएको थियो । यसअघि यो पुरस्कारबाट पत्रकार दिपेन न्यौपाने, महेन्द्र विष्ट, ललिता भट्टराई, केदार चौहान र नरेन्द्र दाहाल सम्मानित भईसकेका छन् ।

त्यसैगरी शिक्षा क्षेत्रमा समाचार, लेख रचना लगायतका सामाग्री प्रसारण प्रकाशन गरेको भन्दै जिल्ला शिक्षा कार्यालय भापाले २ जना पत्रकारलाई पुरस्कृत गरेको छ ।

हरेक वर्ष प्रदान गर्दै आएको पत्रकारीता पुरस्कारबाट यस वर्ष मनकुमार गदाल र भूलन रेग्मिलाई पुरस्कृत गरीएको हो । शिक्षा दिवशको अवसरमा सोमबार भापाको चन्द्रगढीमा आयोजीत कार्यक्रममा कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि समेत रहेका भापाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी एकमणी नेपाल र जिल्ला शिक्षा अधिकारीले पुरस्कृत दुवै जनालाई नगद ५ हजार एक रुपैया र प्रसंसा पत्रले पुरस्कृत गरेका हुन् । गदाल दमक स्थित सप्तरङ्गी एफ एममा र रेग्मी विर्तामोड स्थित प्रतिदिन दैनिकमा कार्यरत रहेका छन । सोही अवसरमा भापाका उत्कृष्ट ठहरिएका सामुदायिक विद्यालय, शिक्षक, व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी

लगायतलाई सम्मान गरिएको थियो । त्यसैगरी शिक्षामा योगदान पुर्‍याएको भन्दै शिक्षा मन्त्रालयले उत्कृष्ट ठहराएका भापाका सरस्वती निमावी दमक ३ का नेत्र दाहाल, विद्योदय निमावी दमक ९ का नरपति पाण्डे, पुष्प निमावी दमक १२ की रिता श्रेष्ठ सहितका शिक्षकहरुलाई पदक र प्रमाण पत्र प्रदान गरीएको थियो ।

त्यसैगरी मोरङको उर्लावारीमा स्थापीत सञ्चार क्लब नेपालले ९ औं वार्षिक साधारणसभाको अवसरमा मोरङका पूर्वी क्षेत्रका चार जना पत्रकारलाई सम्मान गरेको छ । क्लबलमा स्थापना भएको लिला-गोमा आचार्य पत्रकारिता पुरस्कार शुक्रबार प्रदान गरिएको हो । मोरङ पथरीका सन्तोष राई, उर्लावारीका ज्योति शर्मा सक्रीय पत्रकारीताबाट र मोरङ हसन्दहकी मुना तामाङ र वेलवारीकी अनु निरौलालाई उदयमान पत्रकारीता पुरस्कार प्रदान गरिएको थियो । पुरस्कृत चारै जनालाई नगद २ हजार ५ सय, सम्मान पत्र र दोसल्ले प्रमुख अतिथि नेपाल पत्रकार महासंघका पूर्वाञ्चल संयोजक तथा केन्द्रिय सदस्य गणेश पोख्रेल, नेपाल पत्रकार महासंघ मोरङका अध्यक्ष महेन्द्र विष्ट र उपस्थीत अतिथितिरुले सम्मान गरेको हो ।

लिला-गोमा आचार्य पुरस्कार उर्लावारी-४ का समाजसेवी जयधर्म आचार्यले आफ्ना स्वर्गिय आमा लिलादेवी आचार्य र धर्मपत्ति गोमा आचार्यको संयुक्त नामबाट स्थापना गरेको हो । पुरस्कारको लागि उनले नगद १ लाख रुपैयाको अक्षय कोष स्थापना गरेका थिए । यसैबीच कार्यक्रममा क्लबका पूर्व अध्यक्षहरुलाई पनि सम्मान गरेको छ । सम्मानीत हुनेहरुमा दुर्गाप्रसाद खतिवडा, जगन्नाथ भट्टराई, मनदबाबु प्रसाई, केदार चौहान र घनश्याम भण्डारी रहेका छन् ।

अन्तर विद्यालयको विजेता रमाईलो बालजगत

मोफसल संवाददाता

बयरवन । निजी स्कुलहरुको छाता संगठन प्यावसन मोरङ इलाका नं ७ को आयोजनामा अन्तर विद्यालय स्तरको हाजिरीजवाफ प्रतियोगिता सम्पन्न गरेको छ । पथरी शानिश्चरे नपामा पथरीमा भएको अन्तरविद्यालय हाजिरीजवाफ प्रतियोगितामा बयरवन-८ का रमाईलो बाल जगत

अंग्रेजी स्कुल प्रथम भएको हो । त्यसैगरी बाल्मिकी उच्चमा वि दोस्रो र तेश्रा अन्नपूर्ण उच्चमा वि भएका थिए । प्रतियोगितामा पथरी इलाकाको १४ वटा विद्यालयहरुको सहभागिता रहेको थियो । उक्त कार्यक्रममा हाजिरजवाफ सँगै जेठ १५ गते सम्पन्न गरिएको निबन्ध लेखन प्रतियोगिताका विजयीहरु लाई पनि पुरस्कार वितरण गरिएको थियो । विद्यार्थीहरुको समूहलाई १४ वटा भागमा विभाजनगरि विभिन्न राउण्डमा सम्पन्न गरिएको हो । प्रतियोगितामा विजेतालाई सभासद चण्डीप्रसाद राईले पुरस्कार वितरण गरेका थिए । प्रतियोगितामा नोबेलकिशोर खनाल, टिका दंगाल लगायतका अतिथीहरु उपस्थीत रहेका थिए ।

जिल्ला जनस्वास्थ्य

कार्यालय मोरङको अनुरोध

मिसावट गरिएका, सडेगलेका तथा अस्वस्थकर खानेकुराहरु नखाऔं सार्वजनिक स्थलमा जताततै फोहोर मैला नफालौ, कुनै रोग लागेको थाहा पाउने वित्तिकै स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गरौं । रोग लागेपछि उपचार गर्नुभन्दा रोग लाग्नबाट बच्ने उपाय अवलम्बन गरौं ।

जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय मोरङ

गाविसको अनुरोध

- जन्म, विवाह, मृत्यु, बसाई-सराई जस्ता घटनाहरु घटेको ३५ दिन भित्रमा दर्ता गराई आफ्ना कागजपत्रहरु मिलाएर राखौं ।
- गाविस क्षेत्रभित्र हुने हरेक कार्यक्रम र त्यसको गतिविधि बारे गाविसलाई जानकारी दिऊ ।
- आफ्ना बालबालिकाहरुको जन्मदर्ता समयमै गराऊ ।
- सार्वजनिक स्थललाई निजी प्रयोग नगरौं ।

बयरवन गाविस, मोरङ

हार्दिक बधाई

शुक्रबार सञ्चार क्लब नेपाल उर्लावारीको ९ औं वार्षिक साधारणसभाको अवसरमा यस वर्ष २०७० सालको सक्रिय पत्रकारको रुपमा 'लिला-गोमा आचार्य स्मृति पत्रकारिता पुरस्कार' पाउन सफल हाम्रा अनन्य मित्र क्रेजी डटकम साप्ताहिकका प्रकाशक सन्तोष राईलाई हार्दिक बधाई दिन चाहन्छौं ।

मोफसल साप्ताहिक समाचारपत्र परिवार

अँध्यारोबाट उज्यालोतिर बढ्न । नछुटाऔं

दैनिक/साप्ताहिक/ पाक्षिक पत्रिका पढ्न ।

नेपाली छापा माध्यम

राष्ट्रिय सञ्जाल

विगत २६ वर्षदेखि निरन्तर तपाईंहरुको सेवामा समर्पित

स्तरीय HDV क्यामेराबाट उत्कृष्ट भिडियो सुटिड साथै फोटो सेसन, लेमिनेशन,

फेक्स प्रिन्टको लागि सधैं सम्पर्कनुहोस् ।

पुष्पाञ्जली फोटो कन्शर्न

पथरी १, बजार लाईन ☎ ०२१ ५५५३८०

अहिले पुष्पाञ्जली सातिकको ठाउँदेखि ६ वटा पसल

तुलनामा गरेको छौं

हाम्रो कुनै पनि शाखा उपशाखा छैन तसर्थ भिल्दोजुल्दो नाम सँग नभुकिनु होला ।

लक्ष्मी नर्सरी

बयरवन -८ रमाईलो मोरङ

यहाँ विभिन्न स्वदेशी तथा विदेशी उन्नत जातका फलफुलहरुको विरुवा पाइनुका साथै इण्डियन गमला पनि पाईन्छ ।

नोट : उपलब्ध विरुवाहरु - हाइब्रेड, टिक, मलेशियन सखुवा, चाँप, रक्तचन्दन, सेतो रक्तचन्दन, विजय शाल, आँप, लिचि इत्यादि थोक तथा खुद्रा मुल्यमा विक्रि वितरण गरिन्छ ।

विभिन्न कलेज,स्कुलका साथै सघं,सस्था, घरहरुका लागि होमडेलिभरीको समेत सुविधा रहेको छ ।

एक चोटि अवसर दिनुस, हामी सन्तुष्ट बनाउँदछौ ।

सम्पर्क : लोकबहादुर मगर , तेजबहादुर मगर

९८८२१६०११८ . ९८०५३९०७३२

प्रहरीले होटलमा छापा मार्दा यौनकर्मि भागाभाग

विद्यानान्द चौधरी

पथरी। मोरङ पथरीबजारमा प्रहरीले छापामार्दा होटल पारिजत एण्ड लजबाट एक जोडी लाई पक्राउ गरेको छ। यौन गतिविधिको गरिरहेको अवस्थामा प्रहरीले आइतबार जोडीलाई पक्राउ गरेको हो।

पक्राउ पर्नेमा मोरङको टाँडीका युवती र बेलबारी घर बताउने युवक रहेका छन्। पक्राउ परेका उनिहरुलाई अनुसन्धान गरि कारवाही गर्ने इप्रका पथरीका प्रहरी निरीक्षक रुद्र चुडालले बताए। अन्य बजारको होटल छापा मार्ने क्रममा खड्का होटल एण्ड लज, विवि क्यु, लगायत एक दर्जन होटलबाट भने प्रहरीले छापाभारेको थाहा पाएपछि, जोडी भागा भाग भएको प्रहरीले जनाएको छ।

पथरी बजारको पूर्वपश्चिम राजमार्गको दुवै सडकको छेउमा खोलिएको होटल एण्ड लजमा पहिलोपल्ट

नै होटल मालीकहरुले होटलमा यौन गतिविधि गराउदै आएको छ। पथरीमा यस भन्दा अघि केहि होटलमा कामदारको रुपमा राखेर ग्राहक सँग यौन क्रियाकलनमा संलग्न गराउने गरेका थिए।

तर अहिले पथरीको होटलहरुमा अन्यबाट जोडी बाधिएर आएरको जोडीहरुलाई यौन क्रियाकलाप गराउदै आएको छ। होटल मालिकहरुले एक रुमको ५ देखि १ हजार सम्म दैनिक भाडामा दिने स्थानीयहरु बताउछन्। यस अघि प्रहरीले होटल व्यावसायी संघका पथरीका अध्यक्ष पृथ्वी आलेमगरको प्रिन्स होटल एण्ड लजबाट एक जोडी पक्राउ गरेका थिए। पक्राउ परेका सवै जोडी श्रीमान विदेश गएका भेटिएका थिए। पथरी बजारमा यौन गतिविधिलाई निरुत्साहित गर्न प्रहरीले सक्रियताका साथ यस किसिमको कार्य गरिरहेको छ।

युएड समाजले पत्रकारलाई सम्मान गर्ने

मोफसल संवाददाता

पथरी। पथरी युवा समाज युएडले २ दशकदेखि पत्रकारितामा सक्रिय मोरङ पथरीशानिश्चरेका दुइ जना पत्रकार लाई सम्मान गर्ने भएको छ।

पूर्वमा रहेर पत्रकारीता गरिरहेको पथरीशानिश्चरेका भूपेन्द्र तिमिसना र का नरेन्द्र राईलाई सम्मान गर्ने भएको हो। तिमिसनालाई क्रियाशिल पत्रकारिता पुरस्कार र राईलाई प्रेरणा पत्रकारीता पुरस्कार प्रदान गरिने नेपाल पत्रकार महासंघ युएडका सहसचिव त्रिलोचन कोइरालाले बताए।

मोरङ क्षेत्र नम्बर २ बाट पत्रकारिता गर्ने क्रियाशिल पत्रकारलाई सम्मान गर्ने योजना अनुसार पहिलो पटक १० हजार रुपैयाँ राशीको सो पुरस्कार सहितको सम्मान तिमिसनालाई प्रदान गर्ने निर्णय भएको नेपाल पत्रकार महासंघ युएडका सहसचिव त्रिलोचन कोइरालाले बताए। नेपाल समाचार पत्र दैनिक, मकालु टेलिभिजन सहितका सञ्चारसंस्थामा कार्यरत तिमिसना मोरङ पूर्वका सक्रिय पत्रकारकोरुपमा कार्यरत छन्। उनी पत्रकारितासँग

सँगै साहित्य र कलामा पनि सक्रिय रहँदै आएका छन्।

त्यसैगरी, पथरीबाटै मोफसल साप्ताहिक पत्रिका सल्लाकार प्रकाशन सुरु गरेर पत्रकार उत्पादनमा उल्लेखनीय भूमिका निर्वाह गरेबापत अग्रज पत्रकार नरेन्द्र राईलाई पनि प्रेरणा पत्रकारिता सम्मान प्रदान गरिने भएको छ। मोफसल साप्ताहिक पत्रिकाको सल्लाकार समेत रहेका छन्। युएड समाजले विजयादशमीको अवसर पारेर आगामी असोज १५ गते पथरीमा आयोजित कार्यक्रममा सो पुरस्कार सहितको सम्मान प्रदान गर्ने संघका सहसचिव कोइरालाले बताए। संघका सहसचिव त्रिलोचन कोइरालाको संयोजकत्वमा पत्रकार महासंघ मोरङका सहसचिव मोहन भट्टराई, महासंघ मोरङका सदस्य लोकबहादुर चौहान, पथरी युवा समाज युएडका अध्यक्ष कृष्णप्रसाद पौडेल र पथरी युवा समाज युएड सम्पर्क समिति पथरीका सचिव तारा घिमिरे रहेको पुरस्कार छनौट समितिले यस्तो निर्णय गरेको हो।

संविधान निर्माणमा एमाओवादीको बखेडा:नेपाल

मोफस संवाददाता

विराटनगर। नेकपा एमालेका नेता माधवकुमार नेपालले एकिकृत नेकपा माओवादीका कारण संविधान निर्माण प्रक्रियामा ढिलाई भएको आरोप लगाएका छन्।

प्रेस चौतारी मोरङले सोमवार विराटनगरमा आयोजना गरेको जनार्दन मैनाली स्मृति पत्रकारिता पुरस्कार वितरण कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै नेता नेपालले एमाओवादी संविधान निर्माणमा सबै दनशिल नबनेको आरोप लगाएका हुन्। विवादीत विषयलाई टुङ्ग्याउन छलफल गरेर सहमतीमा पुग्नुपर्नेमा एमाओवादी विषय बस्नुमा प्रवेश गर्न नै आनाकानी गर्दै आएको उनले बताए। माओवादीले बढी जाल साँझ गर्ने गरेको भन्दै नेता नेपालले समयमा संविधान निर्माणका लागि माओवादी गम्भिर नभएको बताए।

एमाओवादीलाई इमान्दारिताका साथ संविधान निर्माणमा लाग्न नेता नेपालले आग्रह गरे। उनले भने 'माघ ८ गतेको समयसीमा घर्कदै गएको छ, यो ढिला सुस्ती गर्ने बेला होइन।' तर माओवादिले देखाएको व्यवहार अत्यन्तै धिमागतिको रहेको भन्दै उनले समयमा संविधान निर्माणकालागि अहोरात्र त्यसतर्फ ध्यान केन्द्रित गर्ने बेला आएको बताए।

निर्धारित मितिमा विषयगत समितिमा सहमति नभए संविधानसभामा लगेर भएपनि विवादित विषय टुङ्ग्याउनु पर्ने नेता नेपालको जोड दिए।

पूर्वप्रधानमन्त्री समेत रहेका नेता नेपालले पार्टीको आन्तरिक विषयमा भने पार्टी एकलौटी ढङ्गले अधि बढेको टिप्पणी गरे। उनले भने, 'पार्टी पार्टीका रुपमा चलेको छैन, कुनै कमिटी छैन, स्थायी कमिटी, पोलिटब्युरो केही छैन।' मन्त्रीपरिषदले सिफारिस गरेको सभाषदमा एमालबाट पठाइएका नाम एकलौटी ढङ्गले गएको उनले बताए।

कार्यक्रममा नेकपा एमालेका केन्द्रीय सदस्य जीवन घिमिरेले समयमा संविधान निर्माण गर्न माओवादी पछि हट्दै गएको आरोप लगाए। एमाले मोरङ अध्यक्ष महेश रेग्मीले जनताको चाहना बमोजीम नेतृत्व अधि बढ्न आवश्यक रहेको बताए। उनले जनताको इच्छा र चाहना बुझ्न नसक्दा नेताहरु जनताको नजरमा तिरस्कृत हुनुपर्ने बताए। उनले भने 'स्थानीयस्तरमा निर्वाह गर्नुपर्ने भूमिका हाम्रो हो, तर स्थानीय जनताको भवना नेतृत्वले बुझ्न आवश्यक छ।

कार्यक्रममा मोरङ क्षेत्र नम्बर एकका सभाषद ऋषिकेश पोखरेलले संविधान निर्माण राजनितिक सहमतिको दस्तावेज रहेको बताए। उनले भने 'सभाषदले मात्रै भनेर हुने केहि छैन,

‘प्रेम आत्माको अनुभूति हो’

भारतको आसाममा सांगीतिक इतिहास बनाएर नेपाल छिरेकी गायिका हुन् मिलन अमात्य (नेवार)। नेपाल आएपछि उनको एल्बम 'मिलन'ले चर्चा मात्रै पाएन, विभिन्न पुरस्कार पनि पाउने अवसर पायीन।

त्यसपछि उनले लगातार एल्बम र फिल्ममा गाउने अफर पाइरहिन। पछिल्लो समय उनी पार्श्व गायनमा निकै व्यस्त छिन्। एकपछि अर्को हिट गीत पनि दिईरहेकी छिन्। यी नै गायिकासँग जम्काभेट भएपछि मोफसलले गरेको सम्पादित अंश :-

तपाइले सांगीतिक यात्रा कसरी सुरु भयो ?

- मेरो पूरै परिवार सांगीतिक क्षेत्र तिर भुकेको हुनाले घरै सांगीतिक बन्यो। मेरो ठूलो मुमा बिपना नेवार राम्रो गायिका हुनुहुन्छ। मेरो पापा गणेश नेवार तबलावादक र मुमा अम्बिका नेवार अलि अलि गाउने भएकोले म त्यै माहोलमा हुर्कें। त्यस पछि क्रमशः मेरो सांगीतिक यात्रा सुरु भएको हो।

तपाईंले सुरुमा गाएको गीत कुन हो ?

- सुरुमा मैले 'आसामिस बिहु' गाएकी थिएँ। आसाममा बिहु भनेको नयाँ वर्षमा मनाइने प्रचलित एउटा पर्व हो। त्यसै पूर्वमा गाइने 'फोल्क' गीतबाट मैले गायन यात्रा प्रारम्भ गरेकी हुँ। थुप्रै वर्ष वितिसकेकाले त्यसको मुखडा चैँ याद भएन।

अहिलेसम्म कति वटा भाषामा गीत गाइसक्नु भयो ? कुन भाषामा कतिवटा एल्बम छन् ?

- अहिलेसम्म १० वटा भाषामा गीत गाइसकेकी छु। मारवाडीहरुले बोल्ने 'राजस्थानी

भाषा'का वीसवटा जति र नेपाली भाषाका सात एल्बम छन्। कन्नड, बंगाली, आसामिस र अन्य भाषाका चैँ गीत मात्र गाएकी छु।

नेपाली पुराना गीतलाई 'रिमिक्स' गर्नुभएको देखियो। अनुमति लिएर गर्नु भएको हो ?

- तिलक नेवार दाइले के सोचेर 'रिमिक्स' कन्सेप्ट ल्याउनुभएको हो थाहा भएन। हामीले नेपालका सप्टालाई चिन्दैनथ्यौँ। नेपाल आएर स्वीकृती लिनेभन्दा पनि 'अब्जेक्सन' आएछ भने कुरा गरौंला भन्नेतिर सोचियो। 'रिमिक' गर्ने कि भनेर पनि सोचेका थियौँ तर पछि रिमिक्स गरियो। डर थियो, "अब्जेक्सन" आउला कि भन्ने तर आएन, बचियो।

तपाईंहरुले रिमिक्स गरेका एल्बम निकै चले। ओजिर्नल सप्टालाई के फाइदा भयो ?

- 'सम्भना बिसना सलललल', 'आहै बनमा फुल्यो फूलैफूल', 'कान्छी हे कान्छी' जस्ता गीत मलाई सानैदेखि मन परेका थिए। नेपाल आवतजावत पनि थिएन। मन परेकाले र ओरिजिनल सप्टासँग चिनारी नभएकाले सोध्न जाने भन्दा पनि गाउने तिर लागियो।

एल्बम चलेकै हुन्। तर सप्टाका लागि आर्थिक सहयोग गर्न सकिएन।

नेपाल कसरी आउनु भयो ?

- मेरा धेरै आफन्त नेपालमा थिए। मेरा हजुरबुवा संखुवासभामा हुनुहुन्थ्यो। थूलो आमाहरु सुनसरी र काठमाडौँमा हुनुहुन्छ। फेरि मेरा पापाले पनि 'तिमीले विश्वकै नेपालीहरुको मन जित्नेगरी गाउने हो भने नेपाल जानुपर्छ' भन्नुभयो। मेरा गीतकार विजय कट्टेलले पनि नेपाल गएर एल्बम गर्ने सल्लाह दिनुभयो। म 'मिलन' एल्बमका गीत रेकर्ड गर्न काठमाडौँ आएँ। पापाले विवाह गर्ने कुरा गर्नुभयो। मेरी बहिनीले पहिले नै विवाह गरेकी थिइन्। त्यो भएर पनि विवाह गर्नुपर्ने कुरो अधि बढ्यो। मेरा ससुरावा र मेरी बहिनीका ससुरावा साथीसाथी हुनुहुन्थ्यो। मेरो विवाह भएको ६ महिनापछि, "मिलन" एल्बमको काम सकेकी हुँ। मिलन एल्बमको काम सकन ३ वर्ष लाग्यो। त्यही तीन वर्ष नेपाल आवतजावत गर्दागर्दै विवाह नगरी भएन।

नेपालमा सांगीतिक सुखात कसरी भयो ?

- नेपालमा मैले 'मिलन' एल्बम

'रिलिज' गरेँ। नेपाली सप्टा र श्रोताहरुले 'जहिलेसम्म' भन्ने गीतलाई एकदमै माया गर्नुभयो। मन पराउनुभयो। एल्बम रिलिज गर्दा पनि मैले मेरो एल्बमको एउटा र तारादेवीका दुईवटा गीत 'लाइभ इस्टुमेन्ट्स'मा गाएँ। त्यो सुनेर मलाई धेरै एल्बम र फिल्ममा गाउने अफर आयो।

नेपालमा पहिलो हिट गीत कुन भयो ?

- 'मिलन' एल्बमको 'जैलेसम्म' बोलको गीत हिट भयो। पछि 'नोटबुक' फिल्मको 'गाला रातै' र 'काली' फिल्मको 'स्लोली स्लोली' अत्यधिक चल्या। अवार्ड पनि यिनै गीतले पायो।

तपाइको विचारमा प्रेम के हो ?

- प्रेम आत्माको अनुभूति हो, 'फिलिडस' हो जस्तो लाग्छ।

तपाइको पहिलो प्रेमको अनुभव कस्तो थियो ?

- म क्लास ८, ९ मा हुँदाको कुरो हो। एकजनाले म नहुँदाखेरि 'डेस्क'मा मेरो नाम लेखेछ। म अलि 'खत्रा' थिएँ। मैले केटीहरुको ग्रुप लिएर गएर 'अवदेखि यस्तो गर्लास्' भनेर थकीएकी थिएँ। त्यो नै मेरो पहिलो 'वान साइडेड' प्रेम थियो कि ?

कटानले .....

बर्षा लागेपछि एक, दुई घर जहिले उठाउँदै आएको स्थानीय समाज सेवी अमृत लिम्बू बताउँछन्। त्यसैगरी नर्सरी टोल देखि दक्षिण पटि रहेको बयरवन ५ र ६ को ज्योति सामुदायीक वनको विभिन्न जातका रुख भएको जग्गा २५ मिटर चौडाई कटान भएको वनका सचिव चित्रबहादुर र ाईले बताए। यसरी बाढीले वन क्षेत्र कटान लाखौंको विरुवाको नास भएको सचिव राई बताउँछन्।

त्यसैगरी बयरवन-६ कै खोरिया टोलको माफ्नी गाउँको बस्ती डाँस

खोलाले कटान गर्दा जोखिम पडै गएको छ। डाँस खोलाले कटान गर्दा टोलका ११ माफ्नीको घर जोखिममा परेको हो। खोलाले खोलाको बाटो वर्षेनी गहिरो बनाए पछि खोलाको सतह देखि २५ गहिरो बनाएको छ। बस्ती देखि २० मिटर टाढा रहेको खोला दैनिक ठुला ठुला भिर खस्ने गर्दै आएकोले बस्ती जोखिममा परेको स्थानीय धनबहादुर धिमालले बताए। त्यस स्थानमा २०२२ साल देखि सो स्थानमा माफ्नीहरु बसोबास गर्दै आएको छ।

अब तपाईंको आंगनमा मनि ट्रान्सफर सेवा

नन्दन इन्टरप्राइजेजमा सेवा उपलब्ध छ।

हाम्रा सेवाहरु :-

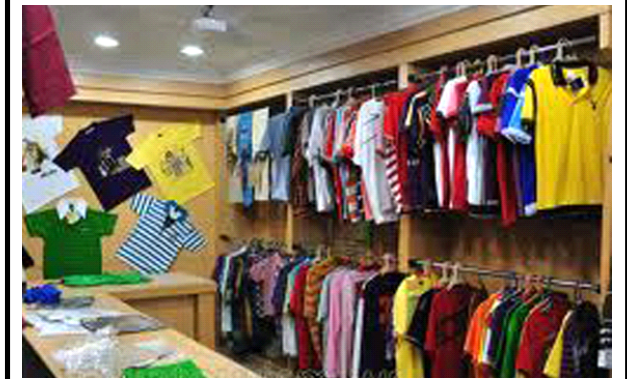
- विदेशको जुनसुकै देशबाट पठाएको रकम तुरुन्त पाइने।
- मुलुकभरि रकम पठाउन सकिने र पठाएको रकम तुरुन्त पाउन सकिने।
- डिस होम तथा फोनको रिचार्ज साथै हवाई टिकटको पनि सुविधा भएको छ।

साथमा **सेन्चुरी बैकको शाखा रहित सेवा समेत उपलब्ध छ।**

प्रो. भोलाप्रसाद अधिकारी
बयरवन-८, रमाइलो (मोरङ)
फोन नं. ०२१-५८५०५८
मो. ९८४२२२९८८८

बिष्ट कपडा पसल

यहाँ स्कूल, बोर्डिङ स्कूल र ड्रेसहरु पाउनुका साथै विभिन्न भेषभूषा तथा जातजातिका ड्रेसहरु होलसेल सुपथ मूल्यमा पाइन्छ।

सम्पर्क : ९८४२०४३१७६, ९८४२३७१३७७
बयरवन ८, रमाइलो (मोरङ)